



Svar på fråga 2025/26:320 av Karin Sundin (S)
Äldreomsorgens beredskap inför årets influensasäsong

Karin Sundin har frågat mig om Regeringskansliet och Socialdepartementet har någon särskild beredskap och planering för att stödja svensk äldreomsorg under årets influensasäsong.

En central del av äldreomsorgen är att äldre ska känna sig trygga med den vård och omsorg som ges, och att personalen har rätt kompetens och förutsättningar för att kunna utföra en god vård och omsorg som också är säker. Smittförebyggande åtgärder, däribland välfungerande hygienrutiner, är grundläggande för en säker vård och omsorg om äldre.

Frågor om bemanning och kompetensförsörjning är ytterst frågor för arbetsgivaren. I Sverige har vi en ordning med kommunal självstyrelse. Äldreomsorgen rymms inom det kommunala ansvarsområdet. Kommunerna har både möjlighet och ansvar att vidta åtgärder för att säkerställa personal- och kompetensförsörjningen, samt se till att verksamheter lever upp

till satta kvalitetskrav. Kommunerna ansvarar för att se till att rutiner finns på plats och följs. Detta framgår av gällande föreskrifter och allmänna råd om smittförebyggande åtgärder.

Många äldre som har hemtjänst eller bor på särskilt boende, har förhöjd risk att drabbas av allvarlig sjukdom om de får influensa. Vaccination utgör alltså det bästa skyddet mot allvarlig sjukdom och död. I samband med influensasäsongens start i år gick regeringen därför ut med en uppmaning till kommuner och regioner att hjälpa äldre och personer i riskgrupp så de får möjlighet att vaccinera sig.

Socialstyrelsen fick regeringens uppdrag förra hösten att bl.a. sprida information till verksamheter inom äldreomsorgen om vikten av basala hygienkrav och rutiner samt följa upp efterlevnaden av myndighetens föreskrifter och allmänna råd. Socialstyrelsen har nu redovisat sitt uppdrag och konstaterar i rapporten att fokus på basal hygien minskat sedan pandemin klingat ut och att frågorna återigen behöver lyftas till högsta ledningen i kommunerna (S2024/01660). Jag vill därför understryka möjligheten för verksamheterna att utbilda sin personal, såväl chefer som medarbetare, i t.ex. basala hygienrutiner inom ramen för Äldreomsorgslyftet. Regeringen har också förlängt Äldreomsorgslyftet till 2027 och föreslår att kompetenssatsningen omfattar 1,8 miljarder kronor per år 2026

och 2027. Kommunerna kan också använda det s k sektorsbidraget som för 2026 omfattar 4 miljarder kronor.

Stockholm den 29 december 2025

Anna Tenje